

8 . Alba Iulia | Punct: Catedrala romano-catolică și Palatul episcopal | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 1026.07

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Angel Istrate, Daniela Veronica Marcu-Istrate, Viorica Rusu-Bolindeț, Nicolae Marcel Simina

Instituții: Muzeul Municipal "Ioan Raica" Sebeș, SC Digital Domain SRL București, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Municipal "Ioan Raica" Sebeș

Raport

După o lungă întrerupere, în anul 2000 au fost reluate cercetările arheologice la complexul de clădiri aparținând Arhiepiscopiei romano-catolice din Alba Iulia. Lucrările s-au desfășurat în luna august 2000 și au fost finanțate de către beneficiar.

Catedrala romano-catolică. Turnul de NV

Săpătura efectuată în interiorul turnului a avut drept obiectiv final evacuarea integrală a umpluturilor moderne, revenirea la un nivel de călcare istoric și amenajarea acestuia. Pentru prospectarea prealabilă a terenului în prima etapă s-a realizat un sondaj în colțul de SE al turnului; ulterior suprafața a fost împărțită în cinci sectoare și s-a procedat la evacuarea completă a umpluturilor aflate deasupra nivelului de construcție. De la acest nivel au fost practicate alte trei sondaje, al căror scop a fost investigarea unui orizont de înmormântări aparținând bazilicii, parțial suprapus de fundațiile bisericii actuale. Mormintele au avut inventar relativ bogat constând din cercei de tâmplă cu capătul răsucit în formă de S, inele de deget și monede pe baza cărora pot fi datate în secolele XII - XIII.

În intervalul scurs între sfârșitul epocii romane și Evul Mediu, nivelul de călcare a fost crescut artificial prin depunerea unui strat de pământ negru purtat, adus dintr-o zonă puțin sau deloc locuită; această depunere are grosimea medie de 1 m. Primul nivel de călcare amenajat în interiorul turnului a fost o dușumea din scânduri, peste care s-a realizat la un moment dat o luitură a suprafeței; nu se poate preciza dacă aceasta a constituit în sine o pardoseală sau doar un suport, dar este cert că a fost la un moment dat supusă unui incendiu violent, care a afectat în egală măsură interiorul turnului. După incendiu nivelul de călcare a fost din nou înălțat cu cca. 0,35 - 0,45 m, în principal prin depozitarea unui strat de pământ amestecat cu moloz; la partea superioară a acestuia s-a amenajat o pardoseală din lespezi de piatră și pietre aplatizate nefinisate. Ultima creștere reperabilă a nivelului de călcare (cu aproximativ 0,3 m) s-a realizat printr-o amenajare mai complicată, al cărei rezultat final a fost din nou o dușumea din scânduri fixate pe grinzi orientate N - S și sprijinite pe fundații superficiale din zidărie. Aceste fundații au fost amplasate în colțurile turnului, pe mijlocul fiecăreia dintre laturi iar cea de-a noua central; zidăria superficială este realizată din fragmente de pietre profilate, bolovani de piatră, fragmente de cărămidă și țiglă romană - legate cu mortar de var foarte consistent. Între cele două pardoseli s-a realizat o umplutură de moloz conținând numeroase fragmente de pietre profilate, ceramică, olane, țiglă, diverse obiecte din metal; din același context a fost recuperată o monedă de la mijlocul secolului al XVII-lea.

Palatul Episcopal

S-au realizat trei sondaje pe fațada de N a palatului, care au avut drept obiectiv delimitarea principalelor etape de construcție, evoluția nivelului de călcare și cunoașterea generală a stratigrafiei. În sondajul amplasat în aripa de E a fost surprinsă fundația palatului vechi și modul în care acesta a fost prelungit spre vest; au fost definite caracteristicile tehnice ale celor două clădiri. Depunerile de epocă romană se rezumă la o

---

umplutură cafenie pigmentată cu mult mortar, care a fost deranjată în mod repetat. Acestea sunt suprapuse direct de straturi care conțin materiale din secolele XII - XIII, la rândul lor răscolite de numeroase înmormântări.

Al doilea sondaj a fost amplasat spre limita de V a palatului nou și au fost surprinse două etape de construcție, prima păstrată doar în subteran. Față de elevația actuală zidul vechi era ușor deplasat pe axa E - V; stratigrafic, de funcționarea sa sunt legate o serie de depuneri care reflectă atât operațiuni succesive de sistematizare cât și intense activități constructive în imediata apropiere. Pe de altă parte, din analiza contextelor se deduce faptul că, înainte de construirea acestui zid, în zonă au fost efectuate înmormântări într-un strat de pământ cu materiale medievale. Elevația actuală aparține unei etape târzii.

Al treilea sondaj s-a realizat perpendicular pe latura vestică a porții principale a palatului. S-au identificat mai multe etape de construcție și s-a stabilit evoluția nivelului de călcare.

Informații suplimentare online

[Raportul 1270 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
